

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

6–10. novembar 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Novembar 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 10.11.2023	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.415,24	1,31%	11,60%
Dow Jones Industrial	SAD	34.283,10	0,65%	1,68%
NASDAQ	SAD	13.798,11	2,37%	24,15%
Dax 30	Nemačka	15.234,39	0,30%	7,69%
CAC 40	Francuska	7.045,04	-0,03%	7,45%
FTSE 100	Velika Britanija	7.360,55	-0,77%	-0,20%
NIKKEI 225	Japan	32.568,11	1,93%	18,66%
Shanghai Composite	Kina	3.038,97	0,27%	0,09%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	3,06%	10,3	97,8
	10y	2,72%	7,3	70,7
Francuska	2y	3,38%	3,4	121,4
	10y	3,30%	6,4	80,3
Španija	2y	3,52%	15,6	129,9
	10y	3,77%	8,6	75,4
Italija	2y	3,77%	7,8	122,7
	10y	4,57%	6,4	57,6
UK	2y	4,67%	-0,6	156,8
	10y	4,34%	4,8	104,4
SAD	2y	5,06%	22,2	73,1
	10y	4,67%	9,4	85,5
Kanada	2y	4,58%	19,8	76,0
	10y	3,85%	10,9	70,5
Japan	2y	0,10%	-3,9	15,6
	10y	0,85%	-7,5	59,8

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0679	-0,54%	5,28%	USD/EUR	0,9364	0,54%	-5,03%
EUR/GBP	0,8741	0,83%	0,35%	USD/GBP	0,8185	1,37%	-4,69%
EUR/CHF	0,9637	-0,04%	-1,99%	USD/CHF	0,9024	0,50%	-6,91%
EUR/JPY	161,86	0,94%	12,32%	USD/JPY	151,56	1,47%	6,65%
EUR/CAD	1,4748	0,43%	8,56%	USD/CAD	1,3810	0,97%	3,10%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,90%	0,2	250,2	5,32%	0,0	154,0	5,19%	0,0	226,0	1,70%	0,0	124,9
1M	3,83%	-4,3	243,9	5,32%	0,1	152,8	5,20%	0,0	227,1	1,70%	0,0	125,4
3M	3,99%	3,6	219,4	5,38%	-0,3	111,2	5,24%	-1,3	188,9	1,71%	0,0	157,3
6M	4,07%	1,2	175,5	5,41%	-1,1	79,3	5,27%	-3,1	147,9	1,65%	1,1	178,5
12M	4,04%	3,6	117,8	5,32%	-0,9	40,8	5,21%	-7,3	95,0	1,32%	2,4	173,8

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q4 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14.09.23	14.12.23	4,00
Federalne rezerve SAD	5,25-5,50	0,25	26.07.23	13.12.23	5,25-5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	03.08.23	14.12.23	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12.07.23	06.12.23	5,00
Švajcarska nacionalna banka	1,75	0,25	22.06.23	14.12.23	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,54% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0656 do 1,0756 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0677 do 1,0736 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Kurs EUR/USD u ponedeljak nije znatnije promenjen, usled iščekivanja govora predsednika i drugih članova FED-a ove nedelje, čiji će se komentari procenjivati da bi se utvrdio dalji tok monetarne politike. Početkom dana evro je inicijalno ojačao prema američkom dolaru nakon objave podataka o **industrijskim porudžbinama u Nemačkoj**, koje su u septembru povećane za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao pad od 1,5%, nakon rasta u avgustu od 1,9%. Kurs EUR/USD je nastavio da raste i u jednom trenutku našao se na nivou od 1,0756 američkih dolara za evro, što predstavlja najvišu vrednost dostignutu tokom perioda trgovanja u prethodnoj nedelji. U nastavku dana dolar je jačao usled zabrinutosti tržišnih učesnika u vezi sa uspehom najavljenih **aukcija američkog trezora**.

U utorak je evro oslabio evra nakon objavljivanja podataka o **industrijskoj proizvodnji u Nemačkoj**, koja je u septembru smanjena za 1,4%, znatno više nego što je očekivano (-0,1%), čime je zabeležila pad četvrti mesec zaredom, nakon pada od 0,1% u prethodnom mesecu. Kasnije u toku dana, dolar je oslabio nakon **izjava zvaničnika FED-a**, koje su tržišta protumačila kao znak da je FED najverovatnije završio sa ciklusom povećanja kamatnih stopa. Takođe, **član odbora guvernera Voler** izjavio je da visok nivo prinosa može uticati na slabiji privredni rast u budućnosti. Kurs EUR/USD je dan završio na nivou od 1,0677 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost na kraju dana u toku prethodne nedelje.

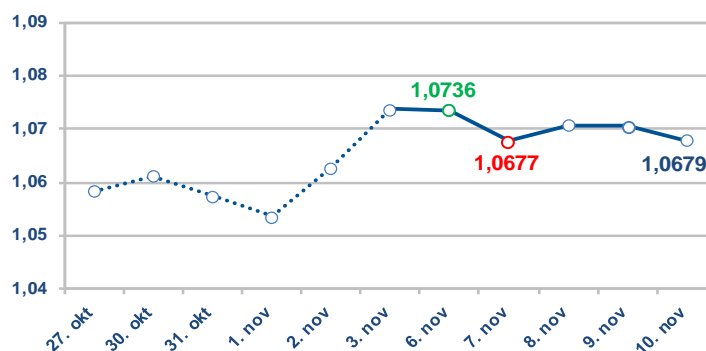
U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 0,54%.

U sredu je u toku dana dolar jačao usled tržišnog **pozicioniranja investitora nakon znatnog pada prinosa** prethodne nedelje. Ipak, nakon **obraćanja predsednika FED-a Pauela**, dolar je oslabio pošto su tržišni učesnici protumačili njegov govor kao vrlo umeren, što bi moglo značiti da je FED završio s ciklusom podizanja kamatnih stopa.

U četvrtak je dolar ojačao nakon **aukcije dugoročnog duga od strane američkog trezora**, koja je prošla lošije od očekivanja. Kasnije u toku dana dolar je dodatno ojačao usled **obraćanja predsednika FED-a Pauela** na konferenciji MMF-a, u kome je izjavio da nije siguran da se kamatne stope nalaze na dovoljno visokom nivou kako bi se inflacija vratila na ciljani nivo od 2,0%. On je naglasio da će FED, ukoliko bude potrebno, ponovo povećati kamatne stope.

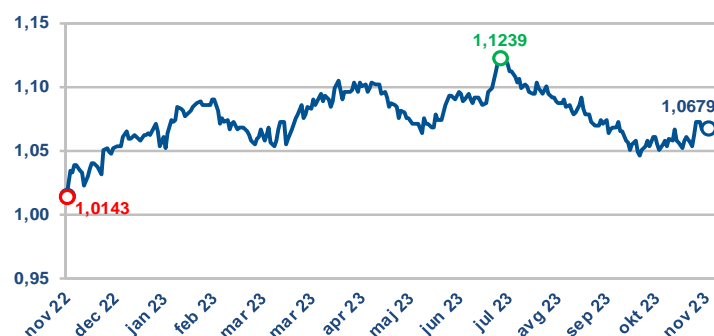
Jačanje dolara nastavljeno je u petak i kurs EUR/USD u jednom trenutku našao se na nivou od 1,0656 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najnižu vrednost dostignutu tokom perioda trgovanja u protekloj nedelji. Kasnije tokom dana, dolar je blago slabio kako su tržišni učesnici kupovali američke obveznice nakon naglog rasta prinosa usled oštrog obraćanja predsednika FED-a Pauela.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

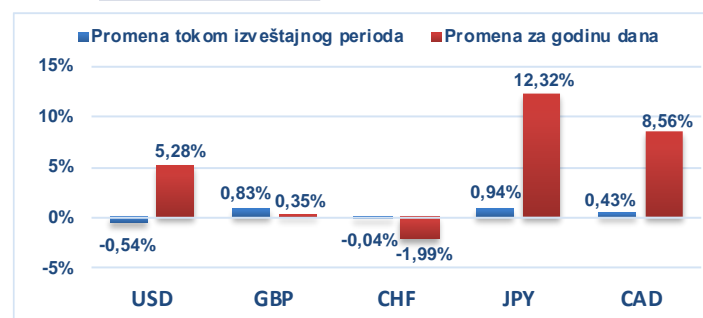
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

Nakon objavljivanja **podataka Univerziteta iz Mičigena**, dolar je nastavio da jača zbog ponovnog povećanja inflacionih očekivanja u SAD. **Očekivanja inflacije** u narednoj godinu dana povećana su na 4,4%, sa 4,2% u oktobru, i nalaze se na najvišem nivou od maja ove godine, dok se očekivalo da budu smanjena na 4,0%. Dugoročna inflaciona očekivanja takođe su povećana, na 3,2%, sa 3,0%, i nalaze se na najvišem nivou od marta 2011. godine, iako se očekivalo da ostanu na 3,0%.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0679 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD su tokom izveštajnog perioda porasli na delu krive dužem od šest meseci, dok su kod instrumenata do šest meseci ostali nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 22 b.p. (na 5,06%), a prinos desetogodišnje obveznice za oko 9 b.p. (na 4,67%).

Na rast prinosa tokom nedelje najvećim delom je uticao govor predsednika FED-a Pauela, u kojem je naglasio da će, ukoliko bude potrebe, FED ponovo podići kamatne stope. Na rast prinosa uticali su i objavljeni podaci o inflacionim očekivanjima za naredni period, koja su ponovo povećana. S druge strane, na pad prinosa na dužim ročnostima u utorak i sredu uticale su izjave zvaničnika FED-a, koje su tržišni učesnici protumačili da je FED najverovatnije završio s ciklusom podizanja kamatnih stopa. Takođe, na aukciji američkog trezora zabeležena je veća tražnja za hartijama od očekivane, što je dodatno oborilo prinose.

Predsednik FED-a Pauel izjavio je u četvrtak, na konferenciji MMF-a, da još uvek nije siguran da se kamatne stope nalaze na dovoljno visokom nivou kako bi se inflacija vratila na ciljani nivo od 2,0%. Pauel je dodao da će FED usled poboljšanja ponude robe, usluga i rada možda dobiti malo dodatne pomoći kako bi se ukrotio rast cena, ali je rekao da će FED, ukoliko se ukaže potreba za tim, ponovo podići kamatne stope.

Član odbora guvernera Voler izjavio je u utorak da objavljeni podaci o rastu BDP-a u Americi, koji je za treće tromesečje iznosio 4,9% (anualizovano), predstavljaju veliko iznenađenje i da je zbog toga neophodno pažljivo razmotriti dalje odluke monetarne politike. On je, s druge strane, istakao da nedavno objavljeni podaci ukazuju na usporavanje tržišta rada, ali i da visok nivo prinosa može uticati na slabiji privredni rast u budućnosti.

Predsednica FED-a iz Dalasa Lori Logan takođe je istakla da je snažan rast BDP-a iznenadio mnoge, ali da je visok nivo prinosa, koji je uticao na odluku da kamatne stope na poslednjem sastanku ostanu nepromenjene, sada znatno smanjen, kao i da FED naredne odluke treba donositi imajući u vidu sveobuhvatnost ekonomskih podataka.

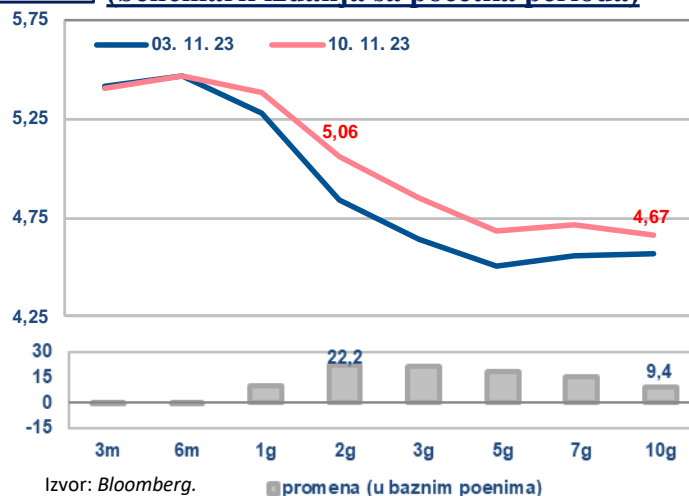
Dugoročna inflaciona očekivanja povećana su na 3,2%, sa 3,0% i nalaze se na najvišem nivou od marta 2011. godine

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnim podacima za novembar, smanjen je četvrti mesec zaredom i iznosio je 60,4, niže nego u oktobru (63,8) i niže od očekivanja (63,7). Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije smanjena je na 65,7 sa 70,6 u prethodnom mesecu, dok je očekivano da iznosi 70,3. Komponenta očekivanja smanjena je na 56,9, sa 59,3 u prethodnom mesecu, dok se procenjivalo da će iznositi 61,0. **Očekivanja inflacije** u narednoj godini dana povećana su na 4,4%, sa 4,2% u oktobru, i nalaze se na najvišem nivou od maja ove godine, dok se očekivalo da budu smanjena na 4,0%. Dugoročna inflaciona očekivanja, takođe su povećana, na 3,2%, sa 3,0%, i nalaze se na najvišem nivou od marta 2011. godine, iako se očekivalo da ostanu na 3,0%. Inflaciona očekivanja potrošača povećana su usled očekivanja nastavka rasta cena benzina.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 4. novembra smanjen je na 217 hiljada, sa 220 hiljada u prethodnoj nedelji (revidirano sa 217 hiljada), a očekivano je 218 hiljada.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.10

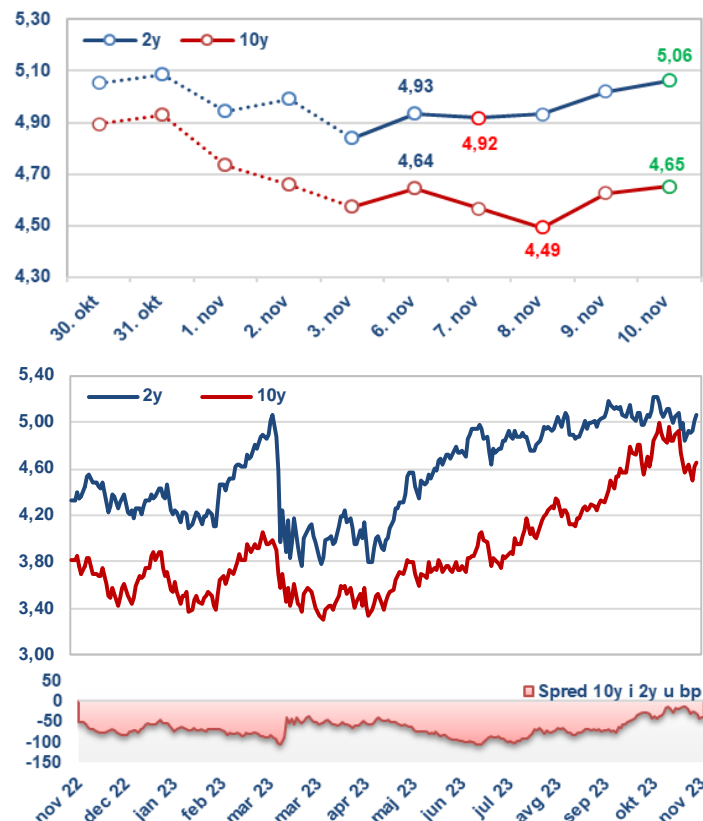
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Nov	63,7	60,4	63,8
Dugoročna inflatorna očekivanja potrošača U. iz Mičigena, preliminarno	Nov	3,0%	3,2%	3,0%
Broj novih prijava za nakandu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	04.Nov	218	217	220

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnje i desetogodišnje državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su skoro duž cele krive prinosa. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 10 b.p., na 3,06%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 7 b.p., na 2,76%.

Rast prinosa tokom posmatranog perioda posledica je očekivanja da će kamatne stope ostati na visokom nivou duži period, kao i usled komentara zvaničnika ECB-a (de Gindosa i Nagela) da je previše rano da se govori o smanjenju kamatnih stopa.

Prema anketi potrošača koju sprovodi ECB za septembar, medijalna očekivanja inflacije znatno su se povećala za narednu godinu dana (sa 3,5% na 4,0%), dok su za naredne tri godine ostala nepromenjena (na 2,5%), a očekivanja za privredni rast u narednih 12 meseci postala su još negativnija (-1,2% u odnosu na -0,8% u avgustu).

Glavni ekonomista ECB, Lejn, u uvodnom govoru na otvaranju konferencije ECB o tržištu novca, govorio je o nivou rezervi u bankarskom sistemu u zoni evra. Lejn je izjavio da je nivo rezervi znatno povećan u poslednjoj deceniji usled niskih kamatnih stopa i velikih programa otkupa obveznica od strane ECB kako bi se podstakla evropska ekonomija, koja se u periodu nakon svetske finansijske krize suočavala s problemom niskog privrednog rasta, kao i inflacijom ispod nivoa cilja. Velika kupovina aktive u okviru kvantitativnog ublažavanja (QE) i dugoročne operacije refinansiranja (TLTRO) uticali su na to da se rezerve centralne banke 2022. našu na nivou od 5 biliona evra. Međutim, u poslednjoj godini dana smanjene su rezerve kao posledica visokih kamatnih stopa ECB, ukidanja programa otkupa obveznica i isteka TLTRO programa.

Medijalna očekivanja inflacije za narednu godinu dana, prema anketi potrošača koju sprovodi ECB, povećana su sa 3,5% na 4,0%.

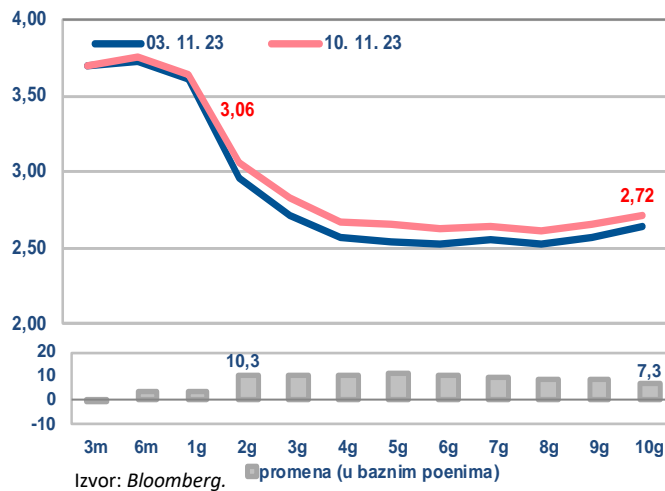
Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u septembru je smanjena za 1,4%, znatno više od očekivanja (-0,1%), čime je zabeležila pad četvrti mesec zaredom, nakon pada od 0,1% u prethodnom mesecu (revidirano sa -0,2%). U odnosu na isti mesec prošle godine proizvodnja je manja za 3,7%, dok se očekivao manji pad (-2,7%), nakon pada od 1,9% u avgustu (revidirano sa -2,0%). Podaci ukazuju na slabu industrijsku proizvodnju, što će posledično uticati na pad stope rasta BDP-a u Nemačkoj, koja je prema podacima za prethodno tromesečje iznosila -0,1%. Ukoliko pad BDP-a bude nastavljen i u narednom kvartalu, Nemačka će se naći u tehničkoj recesiji.

Industrijske porudžbine u Nemačkoj u septembru su povećane za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao pad (-1,5%), a nakon rasta u avgustu od 1,9% (revidirano sa 3,9%). U odnosu na isti mesec prethodne godine porudžbine su niže za 4,3% (očekivano -3,0%, prethodno revidirano sa -4,2% na -6,3%). Na skromno povećanje ukupnih porudžbina snažno je uticao rast velikih porudžbina, koje su bile veoma volatilne u prethodnom periodu. Ukoliko se isključi ova kategorija, industrijske porudžbine su smanjene za 2,2%.

Maloprodaja u zoni evra u septembru smanjena je za 0,3% u odnosu na avgust, dok se očekivao nešto manji pad (-0,2%), a nakon pada od 0,7% (revidirano sa -1,2%) prethodnog meseca. U odnosu na isti mesec prošle godine, maloprodaja je u septembru niža za 2,9%, dok se očekivao nešto veći pad (-3,1%), a nakon -1,8% na kraju avgusta (revidirano sa -2,1%).

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

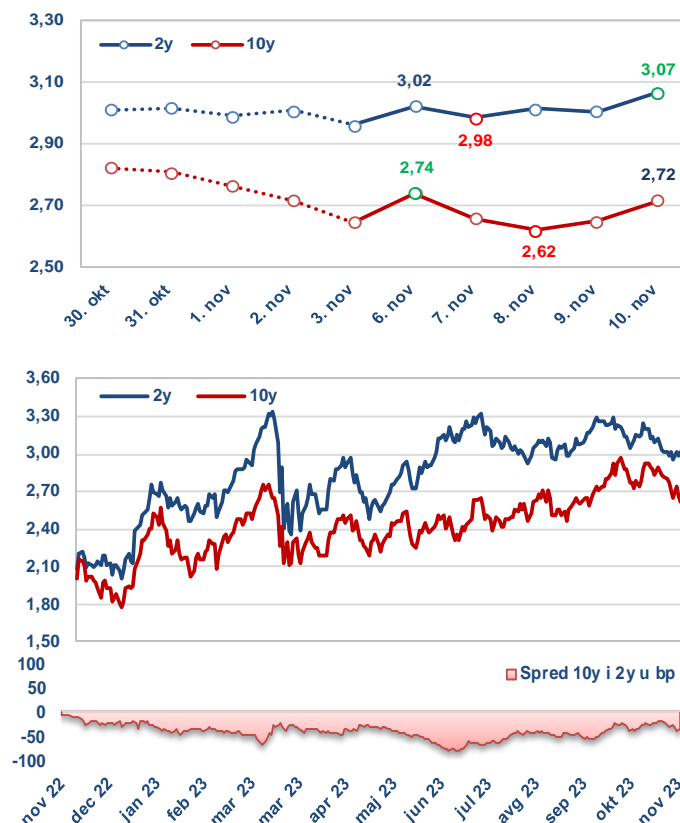
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Medijalna očekivanja inflacije, prema anketi potrošača koju sprovodi ECB	Sep	-	4,0%	3,5%
Industrijske porudžbine u Nemačkoj G/G	Sep	-3,0%	-4,3%	-6,3%
Industrijska proizvodnja u Nemačkoj G/G	Sep	-2,7%	-3,7%	-2,0%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

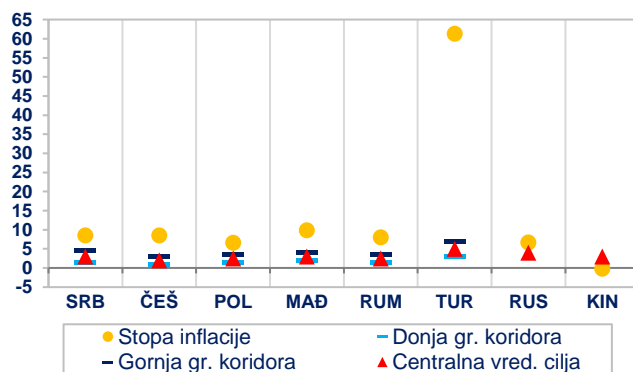
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q4, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13.7.23	7.12.23.	6,50
Češka (CNB)	7,00	1,25	22.6.22	21.12.23	6,75
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4.10.23	6.12.23	5,50
Mađarska (MNB)	12,25	-0,75	24.10.23	21.11.23	11,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10.1.23	12.1.24	7,00
Turska (CBRT)	35,00	5,00	26.10.23	23.11.23	36,25
Rusija (CBR)	15,00	2,00	27.10.23	15.12.23	-
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15.8.23	-	-

Izvor: Bloomberg / * T4 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Poljske (NBP) zadržala je referentnu stopu na nivou od 5,75%, pri čemu su tržišni učesnici većinski očekivali smanjenje od 25 b.p. Ova odluka dolazi nakon dva uzastopna smanjenja referentne stope NBP od ukupno 100 b.p. U saopštenju se navodi da je odluka doneta s obzirom na nedavne promene referentne stope NBP-a i neizvesnost u pogledu vođenja fiskalne politike u narednom periodu i njenog uticaja na stopu inflacije.

Centralna banka Rumunije (NBR) zadržala je referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 7,00%, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Referentna stopa NBR-a nalazi se na nepromenjenom nivou od januara 2023. godine.

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga Moody's potvrdila je kreditni rejting Hrvatske na nivou od Baa2 i revidirala naviše izgleda za njegovo dalje kretanje sa stabilnih na pozitivne. Agencija je istakla da je promena izgleda bila podstaknuta sve većom verovatnoćom da će učešće javnog duga u BDP-u biti manje od očekivanog.

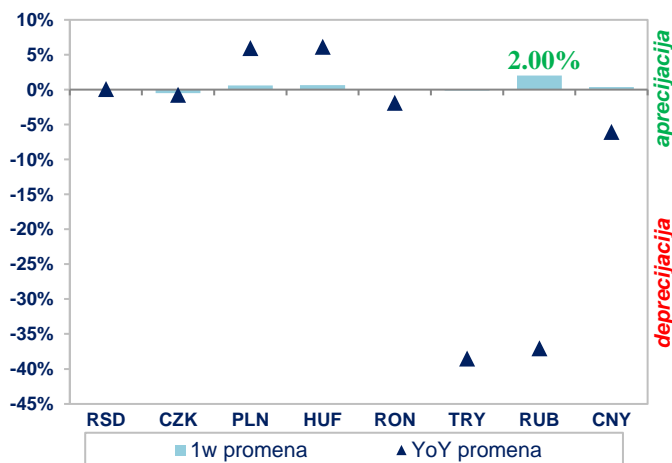
Agencija za ocenu kreditnog rejtinga Fitch Ratings potvrdila je kreditni rejting Poljske na nivou od A-, sa stabilnim izgledima za njegovo dalje kretanje.

Tokom izveštajnog perioda su objavljeni i sledeći makroekonomski pokazatelji za posmatrane zemlje u razvoju:

- stopa inflacije u Mađarskoj u oktobru je iznosila 9,9% YoY (-0,1% MoM) i nalazi se znatno ispod nivoa iz septembra od 12,2% YoY (+0,4% MoM), kao i ispod očekivanja analitičara (10,4% YoY);
- stopa inflacije u Češkoj u oktobru je iznosila 8,5% YoY (+0,1% MoM) i nalazi se iznad nivoa iz septembra od 6,9% YoY (-0,7% MoM) i blago iznad očekivanja analitičara (8,4% YoY);
- stopa inflacije u Rusiji za oktobar iznosi 6,7% YoY (+0,8% MoM), što je u skladu sa očekivanjem analitičara, ali iznad podatka iz septembra od 6,0% YoY (+0,9% MoM);
- stopa inflacije u Kini je u oktobru iznosila -0,2% YoY (-0,1% MoM), što je ispod nivoa iz septembra od 0,0% YoY (+0,2% MoM) i ispod očekivanja analitičara (-0,1% YoY).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,410	-5,0	-117,0
Češka (2032)	4,472	10,2	-42,6
Poljska (2032)	5,561	16,1	-162,5
Mađarska (2032)	7,133	5,9	-178,0
Rumunija (2032)	6,870	3,0	-152,9
Turska (2032)	26,290	101,0	1397,0
Kina (2032)	2,678	-0,2	-9,2

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 2,83% i kretala se u rasponu od 1.936,81 do 1.983,78 USD/Oz, (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom ovog izveštajnog perioda **cena zlata je gotovo konstantno opadala**. U fokusu investitora su i dalje bili sukobi na Bliskom istoku, ali i izjave više zvaničnika FED-a tokom nedelje, a prevashodno predsednika FED-a Pauela u očekivanju jasnije slike o kretanju kamatnih stopa u SAD u narednom periodu. **Na pad cene zlata uticali su i rast vrednosti američkog dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD tokom nedelje.**

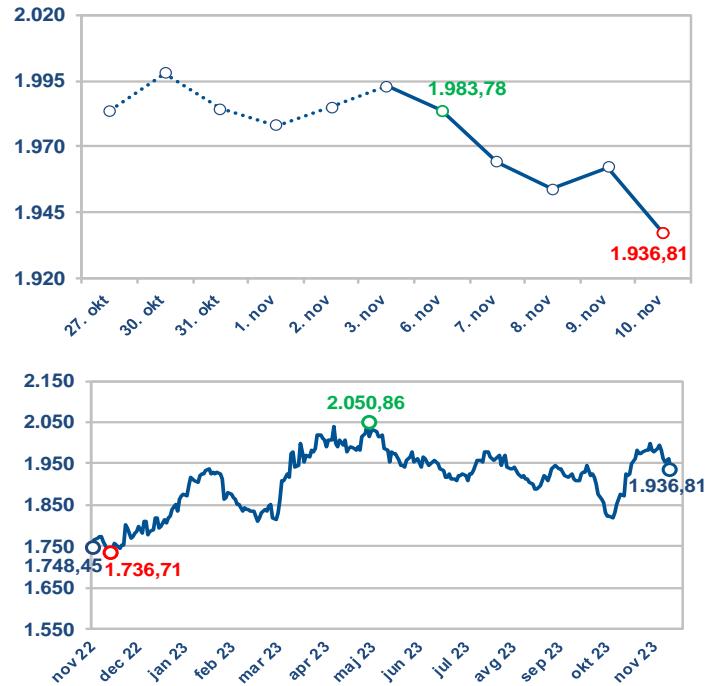
S obzirom na to da nije bilo veće eskalacije sukoba između Izraela i Hamasa, smanjena je i bojazan da bi se oružani sukob mogao proširiti i na okolne države, što je blago pojačalo optimizam i sklonost prema riziku kod investitora, pa je cena zlata smanjena.

Cena zlata je smanjena za 2,83% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.936,81 USD/Oz.

Zvaničnici FED-a su u svojim izjavama tokom nedelje zadržali izbalansiran ton u pogledu narednih odluka centralne banke. Ipak, glavni fokus je bio usmeren na komentare predsednika FED-a Pauela da FED „nije uveren” da su kamatne stope još dovoljno visoke da uspešno završe bitku sa inflacijom. Nakon Pauelevih komentara, prinosi na američke državne obveznice su porasli, čineći zlato kao nekamatonosnu klasu aktive manje atraktivnim za investitore.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent smanjena je za 4,91% i kretala se u rasponu od 82,33 do 88,09 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Cene nafte su porasle u ponedeljak, nakon što su veliki izvoznici (Saudijska Arabija i Rusija) ponovo potvrdili svoju posvećenost smanjenju isporuke nafte do kraja godine. Međutim, u utorak i sredu cene nafte su iskazale veliki pad (na najnižem nivou u više od tri meseca) zbog zabrinutosti usled slabljenja tražnje u SAD i Kini.

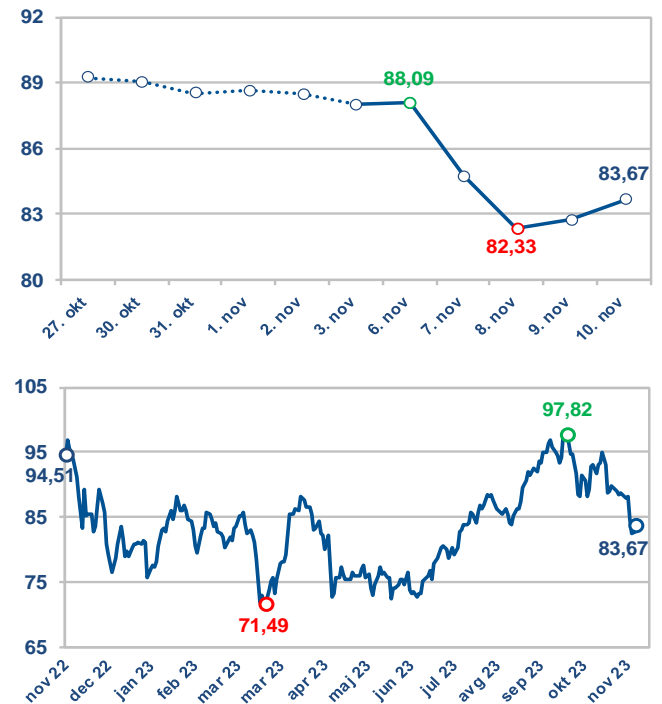
Podaci iz Kine su pokazali da se **ukupan izvoz robe i usluga smanjio više nego što se očekivalo, što je podstaklo zabrinutost oko izgleda potražnje za energijom i privredni rast zemlje**. Pored toga, američka agencija za informacije o energetici (EIA) sada očekuje da će ukupna potrošnja nafte u zemlji ove godine pasti za 300.000 barela dnevno, revidirajući svoju raniju prognozu povećanja od 100.000 barela dnevno.

Cena nafte je smanjena za 4,91% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 83,67 USD/bbl.

Cene nafte su u drugoj polovini nedelje blag porasle jer su tržišni učesnici zatvarali velike kratke pozicije, odnosno nakon vesti u petak da je Irak izrazio podršku smanjenju proizvodnje nafte uoči sastanka OPEC+ za dve nedelje.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.